

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolvas szerkesztői háborúban léte miatt a szerkesztésért felelős: PURJESZ MOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ARAK VIDÉKEN:
Égész évre 14 korona. | Hetente évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónapra 1 " 20

Gyerünk el mindnyájan!

Makó, okt. 30.

Azt beszéljük, sok az orosz, fekete felhőszakadástként omlik le ránk, ha százezret lekasabolunk és másik százezret foglyul ejtünk, közülük még mindig marad annyi, mint a sáka. Vitéz Borosvics maga mondotta, hogy minden maga emberünkre két orosz esik. Tegnap meg a hivatalos harciéri jelentés vallotta meg, hogy csapataink kiérték a tulerőnek. Hírbá váló volt tehát a hadvezetés zseniális haditerve, katonáink féltelen bátorsága kárba vesztett - jobb pozícióba kellett visszavonulnunk! Ez, persze nem balsikert jelent. Ez csak annyit jelent, hogy ha valakit nem tudunk földhöz vágni a derekánál fogva, majd elkapjuk valamelyik más testvérét s úgy szorítjuk oda is, ahova való.

Addig is azonban elkerülhetetlen-e, hogy mindentelán a fülünkbe duruzsolják az orosz tenger, az orosz lövéseségei, az orosz áradatot? Nekünk nincs most annyi katonánk a harcra, mint az oroszoknak - ez igaz. De lehet annyi!

Nemsokára megkezdik az utasgúlcok sorozását, akik tekintélyes hadsereget fognak kiadni. Huszonöt-harmincöt éves fiatal emberek legjobb erejükbe és egészségükben mennek majd áfrásítani a caatárláncot. Bőcsés, kancsalítás, vagy horpadt mell nem lehet ok arra, hogy valaki kiszoruljon ebből a láncból. A huszonöt-harmincöt éveseknél idősebbek, akik felé csak messziről int az öregség, szintén jókora ármádlát tesznek ki. De ha még ez sem elég ahhoz, hogy a Borosvics kívánta 1:1 arány helyreálljon, gondoljunk arra, hogy a szerb asszonyok és gyermekek lövészárkokat ásnak és gondoljunk arra, hogy a balkáni háborúban a traint nők és aggaszán férfiak szolgálták ki, egyetlen éperős férfit közelébe nem éreztek.

Hírbá, a logikus gondolkodás nem enged más választást. Nekünk győznünk kell, a mi diadalunknak oly matematikai bizonyossággal kell feltegyünni, mint ahogy a nap buvik ki minden reggel a keleti felhők szűz méhéből. Ha pedig győzni akarunk, az ahhoz vezető eszközöket is skarnunk kell. Sok, nagyon sok, még annál is több embert kell északra küldnünk. Meg kell mozdulni mindenkinél, aki csak mozogni tud. Eddig lehettek bizonyos szempontok, amelyek az ilyen parancs

kiadását kívánatosnak nem tartják - ha azonban célunkat másféppen elérni nem tudjuk, a szempontok szeszpanbőrökként pattannak szét.

Gyerünk el mindnyájan és építsünk testünkkel eleven gátat ennek az áradatnak, amely hazánkat fenyegeti.

Győzelmek lépésről-lépésre

Nagy harcok előtt a varsói mezőkön Turkánál visszavertük az oroszokat

A tegnapi napon annál a körülmények között fogva, hogy Ivangorod körüli hadseregünknek más pozícióba kellett helyezkedniük, többeket megállít az aggodalom és hadseregünknek ezt a mozdulását hátrányunkra magyarázták. Pedig ez a mozdulat szükséges volt a biztos és nagy győzelem érdekében.

Már a mai híreink is győzelmes előnyomulásáról tesznek említést. De nem csak mi haladunk győzelmesen előre, hanem szövetségünk: a németek is, mert Augustovonál a német csapatok támadása sikerrel járt. Az itt folyó harcokban 13 ezer orosz katonát esett fogságba.

Galiciában a mi hadseregünk operál sikeresen. Szüntelenül folyik a harc Przemysl alatt és fölött.

Mai híreink a következők:

HÁBORUNK AZ OROSZOKKAL.

A miniszterelnökség északi offenzívánk változtatásáról.

A miniszterelnökség hivatalosan a következőket közli:
Galiciában és Orosz-Lengyelországban sikeresen folytatott offenzívánkkal meg kellett állnunk, hogy megfelelő intézkedések történnének a Varsó felől jövő tulerővel szemben. Ez teljesen önként, az ellenség minden nyomása nélkül történt.

Orosz győzelemről terjesztett híresztelések teljesen alaptalanok. A mi főerőnk a San torkolatánál Przemyslen át az ellenségtől elvett megerősített állásokban dönthetetlenül áll.

Az északi felől megyékbe betört orosz csapatokat az ország kátrától jól messze nyomtuk és tovább áldoztuk.

Majdnem egész Bukovinát és Galiciának hazánkhoz tartozó részeit már megszállítottuk az ellenségtől.

A szerbek ellen a múlt napokban elért sikerek ottani akcióink további győzelmes folytatására nyújtanak reményt.
Most jött berini híresztelés szerint a török flotta a Fekete-tengeren megkezdte az oroszok elleni háborút.

Visszavertük az oroszok előnyomulási kísérletét.

A főhadiszállásról jelentik:
Az északi harciéren tegnap nem voltak nagyobb harcok. Az utóbbi napokban az oroszoknak Turku vidék irányában több ízben megkísérelt előnyomulást, sikeresen visszavertük.

Hőfő vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A przemysli diadalkrónikából.

Krakó, október 30.

Egy Przemysl ostromában résztvevő harcos közül a következőket: Az ostrom elején észrevettük, hogy az ostromló orosz sereg Przemysl közelében tartózkodik, miért is a kilőrészeket nagy elővigyázattal vitték keresztül. Csapatunk azonban Cizovánál meggyőződhetett róla, hogy az ellenség már elhagyta a környéket. Köröskörül, amerre a szem ellátott, azámos temetetlen hulla, dögölt lovak, felszerelések, szétzort muníciók, fűzők stb. hevertek. Így tartott ez Fredrozoi irányában. Egy ízben, midőn a vasútvonalhoz közeledtünk, hogy a várba visszatérjünk, ellenséges tűzéség kezdett ágyuzni ránk. Ekkor nehéz tűzéségünk is beleszállt, miközben zászlóaljunk

mindinkább közelebb nyomult a védőárkokba elszórt ellenséghez. Amikor elég közelükbe jutottunk, az egész vonalon rohamot intéztünk ellenük, s ekkor egyedül a mi zászlóaljunk 20 tisztet és 300 orosz katonát ejtett foglyul és két gépfegyvert zsákmányolt. Lassan beesteledett és az elfoglalt területen védekező állásba helyezkedtünk, ahonnan az oroszok két éjjeli támadását visszautasítottuk.

Virradatkor birtuk csak áttekinteni az egész terepet és ekkor kiltunk, hogy az orosz védősáncok hosszabb védekezésre voltak elkészítve, sáncok meg voltak építve és nagy részük betonozva. Mivel, hogy a beton és az építkezés teljesen szárazak voltak, a sáncunkak bizonyára hehekkéi esztől készülték, amint azt egy foglyul ejtett orosz kapitány be is lámserte. Amint a foglyul tiszt előt csodálkozásunknak adunk kifejezést, hogy az orosz foglyok közt oly kevés a tiszt, az elfogott kapitány megjegyezte, hogy részint nagy a hiány a tisztékben az orosz hadseregben, másrészt pedig az orosz tiszteknek kötelességük, ha veszély fenyegeti őket, a vezényletet az al-tiszteknek engedjék át, magukat pedig biztonságba helyezték. Ha ló van közelben, a tiszték veszik igénybe és mellékes, hogy mi lesz a korábbi lovassal. Az orosz tiszték gummiból való botot kordának magukkal, amelyekkel a huzódzó legénységet az útközébe ösztökélik. A tűzéségnek kötelessége támadásoknál az ágyuzávarzatot biztonságba hozni, a szeke-rekkel pedig menekülni. A tiszték azszal ijesztik a legénységet, hogy minden orosz, aki sebesülés nélkül jut hadifogságba, a háboru befejeztével, Oroszországba való visszatérése után hadifőreányezéki ítélet nélkül agyonlövök.

Az oroszok a magyar katonákról.

Pétervári, okt. 30.

A Pétervári Távirati Ügynökség jelenté az orosz-lengyelországi harcokról: A Radom és Ivangorod közötti területen gyakori csaták vannak. Mint már jelentették, az orosz arcvonal élén s előrsi szolgálatokban is a magyar huszárak küzdöttek, de ugy látszik, hogy az igen hosszú front egész vonalára nem tudták mindenütt főállítani őket. A harcok azért oly elkeseredettek, mert halálos áldozatokat hoznak az osztrák és magyar seregek katonái, akik oly elszántan és áldozatokat hozva harcolnak, hogy ezzel sokszor eldöntik a csatát.

A galíciai küzdelem.

London, október 30.

A Times tudósítója jelenti Vladimir-Volinakiból: A nagy orosz csata, amely Sambor-San-Przemysl-Jaroslau vonalon folyik, egyike a legjelentősebb csatáknak. Az ágyúharc minden ponton szünet nélkül folyik. Tíz nap óta tart már a vad, elkeseredett küzdelem, az ágyúk éjjel-nappal szakadatlanul tüzelnek. A harc eredménye, ha nem lesz végleg döntő, mindenestre igen nagy jelentőségű.

A vezérkari főnök nyilatkozata.

Kopenhága, okt. 30.

Conrad báró, az osztrák és magyar vezérkar főnöke, a Berlinske Tidende hadiújságját fogadta. A fogadás Conrad báró dolgozószobájában történt. A vezérkar főnöke egy öreg gimnáziumi tanár lakásában rendezkedett be. A nagy szobában mindenütt vezérkari térképek függnek és hevernek. Conrad báró mosolyogva, csaknem meglehetősen mondotta:

— Ezt a képet itt hagyom a helyén, noha nem érzem magat valami jól ebben a környezetben, de mégis jó, ha van valami, ami olykor arra emlékeztet az embert, hogy a háború kívül is van még világ.

Lengyel légió Censtochovában.

Krakó, okt. 30.

A Goniec Gesztschowaki jelenti, hogy Censtochovában a lengyelek népes gyűlést tartottak, melyen német tisztiek is részt vettek. A gyűlésen elhatározták, hogy a censtochovai ifjak is csatlakoznak a lengyel légióhoz. Már eddig több, mint 800 lengyel jelentkezett felvételre.

A törökök fegyverténye.

Konstantinápolyból autentikusan jelentik, hogy tegnap délelőtt néhány orosz torpedónaszád megakadályozni akarta a török flottának Boszporuszából kifutását. A törökök tüzeltek, két orosz hajót elsüllyesztettek, harminc tengerészt elfogtak, ezenkívül egy orosz azénészállítógyószót, izenakárom tisztet, 86 legényeit elfogtak. A török flotta sértetlen. Szabasztó-polt sikerrel bombázták.

HIREK A NYUGOTI HARCTÉRRŐL.

Verdunnál a németek elfoglalták a francia főhadállást.

Berlinből táviratozzák: A nagy főhadiszállás jelenti október 29-én délelőtt:

Nieuportól délre támadásnak lassan tért hódít.

Lillelől nyugatra csapataink jól haladnak előre. Az ellenségnek több erődét és hadállását bevették. Tizenhat angol tisztet s több,

mint 300 katonát foglyul ejtettünk és négy ágyút zsákmányoltunk.

Az angol és francia ellentámadásokat mindentől visszavertük.

A rheinai székesegyház előtt felvonult francia űtegekre, amelyeknek tűzvédelmi megfigyelő állomása van a székesegyház tornyán, tüzelésünk kellett.

Az Argonnei erdőben több lövészárokból kiverjük az ellenséget és néhány gépfegyvert zsákmányoltunk.

Verdunól délre intézett heves francia támadást visszavertük. Ellentámadás alkalmával csapataink az ellenség főhadállásáig nyomultak, amelyet bevettek. A franciák erős veszteséget szenvedtek.

Az északi nagy csata.

Páris, okt. 30.

A Liberté jelenti, hogy a francia balszárny külső jobb frontján Nieuport környékén a csata hirtelen heves volt. A belgák, akiket az angol flotta támogatott, rendkívüli erőfeszítéseket tettek, hogy vissza tudják nyomni a németeket. Belga sebesültek beszélik, hogy a tenger fővenyes partjaira a nullamok százával vetik ki a csatában elesett katonák holttesteit.

Pétervári, okt. 30.

A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti, hogy a németek Belgiumban valamire készülnek, mert Ostendében több, mint száz vonatot koncentráltak.

Angol hajók a belgiumi harcokban.

London, okt. 30.

Az angol admiráliság tegnapelőtti hivatalos jelentése közli: Monitoraink és flottánk ágyúszárával lamét ágyuzták a német jobbszárnyat és beavatkoztak a belga hadsereg operációjába. A német csapatoknak Nieuport ellen intézett ostroma ez idő szerinti eredménytelen maradt. Egy német tengeralattjáró rendkívüli merészséggel támadta egész napon át az angol hajókat, és több torpedót lött ki a Wildfire és Miridon torpedónaszádra. A tengeralattjáró támadásával szemben flottánk a harcot felvette. Aeroplánok és ballon cablék irányították hajóágyúink tüzelését. Flottánkban semmi különösebb említeni való kár nem esett.

Megsérült angol hadihajók.

Rotterdam, okt. 30.

Mint Londonból jelentik, Harwich kikötőjébe tegnap négy kisebb típusú angol hadihajót, nyilván könnyű cirkáló, vontattak be, amelyek többé-kevésbé súlyosan meg voltak sérülve. Azt hiszik, hogy azokról a hadihajókról van szó, amelyeket a nyugaflandiai harcban a német űtegek találtak el. A hollandi lapok hadiújságjait megerősítik, hogy az angol és francia hadihajók a nyílt tengerre vonultak vissza, úgy, hogy csak a kéményeik füstjét lehetett látni. A nehéz űtegek, amelyeket a németek Ostende és Westende között

szembeállítottak az ellenséges flottával, olyan messzire visznek, hogy az ellenséges hadihajóknak a harcra való további beavatkozása lehetetlennek látszik. Csak arról lehet szó, hogy az angolok dreadnoughtokat hoznak, hogy azok nagykaliberű ágyút használják, erre azonban a német tengeralattjáró hajóktól való félelem miatt és tekintettel arra, hogy a nagykaliberű ágyúkból aránylag csak kevés számú lövést lehet tenni, aligha fogják magukat rászánni.

A németek újabb győzelme.

Berlin, okt. 30.

A nagy főhadiszállásról jelentik, hogy ma délelőtt Nieuportól délre és Yperitől keletre támadásunkat sikeresen folytattunk, nyolc gépfegyvert zsákmányoltunk, kétszáz angolt elfogtunk. Argonnei erdőbe csapataink több erődházat és támpontot bevettek. Verdunól északra a franciák sikeresen elleni támadtak.

SZERB HARCTÉR ESEMÉNYEI.

A törökök megkezdték a háborút.

Berlin, okt. 30.

A Wolf-ügynökség közli, hogy délelőtt fél tíz és fél tizenegy óra között egy háromkéményű török cirkáló lövöldözte Throdosia városát és vasúti állomását. Megrongálta a görög székesegyházat, a kikötőben levő raktárakat és a molot. Egy katoná megsebesült. Orosz külkereskedelmi bank fiókja ágyulladt.

Fél tizenegykor délnyugat felé távozott a cirkáló Novorotik előtt megjelent a Hamidie török cirkáló megadásra szólította fel a várost. Bombázással szorogatva követelte az államvagyon kiszolgáltatását. A török konzul és török hivatalnokokat letartóztatták, a cirkáló ezután távozott.

Pasics a békéről.

Szófia, okt. 30.

Az Egyesült Államok balkáni követe, Wopika, értesítette Pasics miniszterelnököt, hogy a Pan-Amerikai Unió a folyó évi október 13-án tartott igazgatósági ülésén a következő határozatot hozta: A jelenlevők általános részvétellel figyelik a borzasztó küzdelmet, mely ma Európában pusztít és megsemmisítéssel fenyegeti az emberiség ipari és kereskedelmi érdekeit. A Pan-Amerikai Unió igazgatósági ülése ezért elhatározta, hogy a hadakozó államok kormányainál ki fogja fejezni béke reményeit.

Pasics miniszterelnök a következő távirattal válaszolt:

„A szerb kormány nagyon hálás és őszintén osztja azt a reményt, amely a rezolúcióban a közelálló béke iránt kifejezésre jut. Pasics.”

A félrevezetett szerb katonák.

Nagykanizsa, okt. 30.

A nagykanizsai kórházakban 50 sebesült szerb katonát ápolnak, akik rendkívül nagy elkeseredéssel beszélnek a szerb hadvezetőségről és azt mondják, hogy őket tudatosan félrevezették, elámították és valósággal a vágóhídra vitték.

Erőszakkal háboruba vitt bolgárok.

Szófia, okt. 30.

Vanda Zembruska lengyel újságíró, aki Szerbiában jár, a következőket írja a „Mir”-ben: Macedóniai bolgár nemzetiségű katonák beszélték, hogy a földjeikről elhurcolták őket, anélkül, hogy a feleségeik tudtak volna róla, hogy hova vitték őket, aztán mint a barmokat vonatra rakták és Nisbe szállították őket. Ezeket a bolgárokat egyenesen a harc-vonalba vitték. Az ilyen harcba kényszerített bolgárok megakadtek, hogy az első kedvező alkalommal megszökjenek s az osztrák és magyar csapatokhoz csatlakoznak.

Szerb hivatalos jelentés.

Nis, okt. 30.

A nisi távirati iroda október 26-án kiadott hivatalos jelentése szerint az osztrák és magyar hadsereg új attackot intézett a szerb-montenegrói csapatok ellen. Belgrádot még nagyobb erővel bombázzák.

Bulgária semleges marad.

Szófia, okt. 30.

A bolgár távirati iroda jelenti: Radostlavov miniszterelnök a szoborraját ma a király nevében trónbevezéssel nyitotta meg, amelyben a következőket mondotta:

— A múlt évszázadban hosszú, kimerítő, pártatlan önmegtartózkodással és kitartással végigvitt háborúból kikerülve, a bolgár nép és kormányom újból arra fordította minden figyelmét, hogy a legközelebbi múlt sorsát gyógyítsa, a nemzet hatalmat visszanyerje és a jólét újabb forrásait nyissa meg. Együtt, békés tevékenységünkkel a világtörténelem legnagyobb és legrettenetesebb háborújának kitörése megakadályozta. A nagy európai nemzetek között folyamatosan levő eme nagy harcban kormányom azon az állásponton volt, hogy a nemzetnek és a nemzet jövőjéért sorsának érdekében kötelessége volt Bulgária semlegességét proklamálni és ezt a semlegességet pontosan és lojálisan, a nemzetközi követelményeknek és szabályoknak, valamint hazánk érdekeinek megfelelően megőrizni. Hála eme megatartásnak a kormány jó és barátságos viszonya valamennyi nagyhatalomhoz épségben és sikerrel majdnem valamennyi szövetségünkhöz való viszonyunkat nagyobb bizalommal megőrizni, ami a múlt évszázadai válság után, de az egész Európára ma ránehezedő események közepette annyira sürdőséges.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár: Október 31. Szombat Róm. kath. Narcozis pk. Protestáns Narcozis pk. Görög orosz október 16. Longin vt. Nap kel 6 óra 40. perokor, nyugszik 4 óra 47 perokor.

Időjárás. Lényegtelen hőváltozás és elvélve, inkább csak délen megkeletlen, csapadékkal. Sürögnyprognozisa: hűvös, délen, keleten elvélve csapadék Déli hőmérséklet: 10 fok C.

— Justh Gyula Budapesten. Justh Gyula ma reggel érkezett meg Budapestre Brixenből, ahol feleségével három hetet töltött. A brixeni kura igen jó hatással volt Justh Gyulára, aki láthatólag nagyszerű egészségre örövend. A délioldali Pesten töltötte fiával, Justh János képeivel és találkozt Károlyi Mihály gróffal is, a függetlenség párti elnökével. Justh Gyula döntően tornyi bírlókára utazott, ahol hosszabb ideig fog tartózkodni.

— Leszállították a kamatlábat. Az osztrák-magyar bank főtanácsa Popovics Sándor kormányzó elnökletével Budapesten ma ülést tartott. A főtanács elhatározta, hogy a bankrátát félévesléttel leszállítja. Elhatározta továbbá a főtanács, hogy abban az esetben, ha a két pénzügyi kormányzat a moratóriumrendelet alkalmával befejezésre jutott pénzügyi operációt keresztül akarja vinni, a bankintézet készséggel fog, mint jegyzési hely funkcionálni. A főtanács százezer koronát adományozott a hadikórház céljaira.

— Adományok a vörös keresztnek. Széll Katalin pléci árú és Urbán István kereskedő a vöröskereszt egyesület javára 1-1 koronát adományoztak.

— Sok a talált pénz a rendőrségen. Ugy látszik, hogy a közönség bizonyos részének sok a pénze, annyi hogy fölöslegesnek tartja arra különösebben vigyázni. Így nagyobb mennyiségű talált pénzt őriznek a rendőrségen, nem mindannyak ugyan, hanem más városok rendőrkapitányi hivatalainál, így az aradi rendőrség közli Makó város rendőrkapitányi hivatalával, hogy a Lippérol Arad felé induló vonat egyik III. osztályú kocsiában folyó 27 és egy borítékban 4000 korona papírpénz találtatott, tulajdonosa a békéscsabai főszolgabírósnál átvetheti. — A lakosi rendőrség pedig arról értesíti a makói rendőrséget, hogy ott 600 korona talált pénzt őriznek, melyet ugyasott vehet át igazolt tulajdonosa.

— Egy makói sebesült. A 35. sz. vezetései és betegségi kimutatás közli, hogy Stegő Izso dr. zászidos makói születésű fiatal ember az északi harctéren megsebesült és most Szegeden fekszik.

— A makói Uránia színházban vasárnap, november 1-én délután fél 4 és este fél 8 órai kezdettel vászonra kerülnek a legújabb háborús filmek és még számos érdekes kép, melyre felhívjuk a közönség figyelmét.

— Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Sefter Sándor 16 éves, Csévás Sámuel 77 éves, Brüll Jakab 47 éves, Torma István 8 éves, Horváth Imre 6 éves korában.

Rendelet a moratóriumról.

A lakbért havonként lehet fizetni.

A kormány nevében gróf Tisza István miniszter elnök a hivatalos lap mai számában 7968/1914. M. E. szám alatt újabb rendeletet adott ki a moratórium rendelkezéseinek megváltoztatásáról. Az újabb rendelet főleg a lakberek fizetésére vonatkozik és kimondja, hogy „lakás vagy egyéb helyiség bérbeadója a moratóriumrendelet fennállásának ideje alatt a részére a szerződésben, szabályrendeletben vagy más jogszabályban biztosított azt a jogot, hogy a bért nem fizetése esetére a bérletet a szerződés felbontásával vagy rendkívüli felmondással megszüntethesse, havi vagy havibérletnél egyáltalán nem, hosszabb tartalmú bérletnél pedig csak moratórium alá nem eső bért nem fizetése okából és ez alapon is csak akkor gyakorolhatja, ha a bérlet a folyó bérösszegnek egy-egy hónapra eső részét minden hónap ötödik napjának elteltéig meg nem fizeti”

A rendelet szerint tehát havi vagy havi bérletnél rendkívüli felmondás, illetve a szerződés felbontása meg nem történhetik hosszabb bérletnél pedig a lakó ezentúl havonként is fizetheti a bért, de a havi részletet legkésőbb minden hó ötödik napjáig megfizetni tartozik. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra, akik szolgálati helyükön lakpénzben részesülnek. Főbérlet esetében a bér nem fizetése okából a főbérlettel kötött bérleti szerződést nem lehet megszüntetni, ha a főbérlet kimutatja, hogy az ő bérleti moratórium követelésében neki sem fizettek lakbért.

A rendelet még kimondja, hogy a folyószámla-tulajdonosok betéteik kifizetését akkor is követelhetik, ha középület építését elvállalták, vagy a moratórium előtti építkezés befejezéséhez pénzre van szükségük.

Halottaknap emlékezés.

A közönség figyelmébe.

A temetők kapuin kopogtat a legnemesebb jótekonyság, hogy a szokásos mindszentii koszorúkat váltjuk meg néhány fillérrel a segítségül a harcmezőn elesett hősök árváin. Már közeledik a halottak napja, amikor a szárazföldi lepte sírhalmokra úda virágkoszorúk borulnak a fűnyes gyertyalángok gyulladnak ki rajtuk. Az ősz rövid éjszák, lágy szirmu virágai réhajolnak a kedves sírdombra simán, gyöngyöden, mintha csöndes, kellemes álmot akarnának biztosítani az ott lenn alsóknak, mint ha melyhos szirmaik melegével védeni akarnák őket a sírva-bugó, pangsos esti szellő, vagy a morgóván közlegető tél hidege ellen. Csak a gyógyító őzvegy, vagy a zokogó árva karjal kicsitolódnak ily gyöngéd szeretettel a porladó fűre, vagy szülő kedves fejéje köré.

A megtört szívek keserű könnyei beiszaga a szárazföld, a sírhalmokra boruló úda virágok elhervadnak. Mégis a temető bus csendjében, az őrlő enyészotben is van valami méla báj, valami megható harmónia.

Most, a halottak csendes ünnepén legyen néma, legyen tömeges a gyász. Fojtsuk vissza szemünk gyömént könnyeit, hogy ne a szárazföldre, hanem szívünk termékeny talajára hulljanak s ott az

irgalmasság cselekedeteinek gyönyörű virágait fakasszák. Ezek a legszebb, legértékesebb virágok, mert ezek hervadhatatlanok.

A halottak csendes ünnepén (üzzünk egy pár ilyen hervadhatatlan virágot is kedveseink sírjára. Csak egy-két virágcsalát juttassunk az inségeseeknek, csak egy-két virágcsalát árát áldozzuk szenvedő katonáinkért. E hervadhatatlan virágcsalát az ott lenn fekvők is nagyobb örömmel veszik, édesebb lesz az álmuk, mert lelkük údvére szolgál.

A mezők és kertek virágaiból kötött koszorúk elhervadnak, porrá lesznek, de ezekből a hervadhatatlan, jótekonny virágokból új élet és melegség fog fakadni az élettelenek virágjakkal új életet fognak adni a haladóknak. A gyorsan ellobbanó gyertyákból is juttassunk néhányat a szenvedőnek, hogy életük világossága ki ne aludjék. Mikor elmentek viláig katonáink, szuronyaikra, csákó-jukra, kardjukra tűzték a virágokat, most a holtak sírját ékesítő virágokat áldozzuk nekik s adjuk a harcmezőn elesett hősök árváinak.

Igy fakad a holtak sírjáról is — áldás és élet.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(639)

86. fejezet.

Az eljegyzés.

Nagy, ünnepi csönd támadt a teremben, ugy figyelt, ugy halgalt mindenki.

A római pápa ő szentsége nevében kívánt boldogságot a jegyeseknek.

Midőn befejezte szavait, Márta hozzá sietett és háromszor megcókoltta a főpap kezét.

E pillanatban nagy lármá hallatszott be a folyósokról. Izgatott szóváltás, fogycsergés, majd segélykiáltások vegyültek be kívülről a vigalmi zajba, mely hirtelen elszűnt.

A nagy szárnyas ajtót most betaszlják és vízárdatként hőmpölyög be egy szeg fekete alak, mind szemenszedett abruzzi brigant.

A halál félelme dermedtett meg minden jelenlevőt.

— A ki kísértani, vagy csak megmozdulni merészel, halál fia! hallatszott egy érces hang, a banditát vezérnek hangja.

Korbay összereszen e hang hallatára. Majd ránézett a yakmerő bandita vezérre és csaknem hanyatt esett meglepetésében.

A banditavezér Szappanos Illés volt. Márta is ráismert és rémületben összereskedt, kivált midőn látta, hogy Szappanos szemét őt keresi.

A rablók lehetek vagy ötvenen, kik népekezeseknek adtak ki magukat a kópusnál, de midőn bejutottak, ezt rögtön lefűlelték és bekötötték a száját, hogy ne kiáltasson, aztán ugyanígy tevén a többi cselédekkel, a terembe rontottak.

A herceg, mint házigazda, szedte össze magát legelőbb.

— Mit akartok itt, kiáltá oly

hangon, melynek erőteljes és bátor csengést igyekezett adni, mely azonban mégis csak remegett. Hogy merészltek megzavarni ezt az ünnepélyt, az én eljegyzési ünnepélyemet? Tüstént takarodjatok innét!

Erre így szól Szappanos:

— Szegény olasz népezészek vagyunk és elfűttük, hogy megtáncoltassuk az urakat és hölgyeket!

A „megtáncoltassuk“ szót saját-szerűen hangsúlyozta.

— Barátim! tette hozzá társainhoz fordulva, vegyétek elő a flótát, meg a pikulát.

A banditák köpenyegei alól mindegy varázsűlésre előtűntek a rövid karabélyok, hatlövetű revolverek, kétlövetű pisztolyok stb.

Ezek voltak Szappanos flótái, További parancsára tizenöt vagy husz bandita felvont fegyverrel körül állta a dunszen terített táblát.

A többiek az ajtókat szállták meg, vagy azinté lövére készen állást foglaltak el a teremben.

Szappanos most előkapott egy ezüst falcát s legelőször is a herceghöz lépett.

— Mio caro! mondá.

(Folyt. köv.)

Kiadó lakás

Megyeház utca 11/b szám alatti ház azonnal bérbeadó. Értekezhetni Fekete Jánosnál Hosszu, utca 917 sz. a., vagy Dr. Kozma János ügyvéd irodájában.

Egy teljesen jó karban levő

transzmisszió

„Makói Független Ujság“

nyomdájában eladó. :-:

MAKÓI URÁNIA SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1914. évi november hó 1-én délután fél 4 és este fél 8 órai kezdettel vászonra kerül:

Legújabb háborús filmek!

Az utolsó dal.

Dráma 3 felvonásban.

Gyurka fogorvos.

Humoros.

Eclair hét.

Látványos.

Vera férjhez akar menni.

Kacagtató.

A világtalan.

Dráma.

Ilyen az élet.

Komikus.

Tisztelettel Az igazgatóság.

**A Zeitler-gőzmalomban
szénsalak kapható.**
A durvább szénsalak ára ko-
csinként 2 korona, finomabb
3 " "

POÓR ENDRE
gyógyserésnél kapható Makón
VILMA-CRÉM
gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szeplő, májfolt,
ar- és közhőrség és min-
denféle bőrtisztálanság ellen
Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfijító szer.
Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfijító 1 ko-
rona piperezerek több kiállításos ér-
mekkel lettek kiütelve.

Állítsa meg
a rikkancsot és
kérjen tőle egy
„Makói Független Ujság”-
ot, megtalálja
benne amire szük-
sége van.

Kiadó hagymaföld
zöldség, gabona és lucernának
Iritz Miksánál.

Herés árpa szalma, polyva
kazonként és ölenként eladó közel
a városhoz
IRITZ MIKSÁNÁL.

Egy szobás
garzon lakás
előszobával, vilanyvilágítással,
kis verandával KIADÓ.
Cim a kiadóhivatalban.

Gummi óvszerek
a legbiztosabb vegytiszta francia, angol
és amerikai gyártmányú különlegességek.
Gummi hólyag 12 drb finom minta, kisebb
2 K. 12 drb finom minta, nagy 2.40 K.
„Olla” különlegességek urak részére. (Con-
dome) Ronlé nek is nevesik Prima tucatja
4 K. Extrafinom tucatja 6 K. Superfinom
tucatja 8 K. Mintagyűjtemény célszerű ösz-
szeállításban 12 drb 4 K. 25 drb 8 K.
Sérvkötő angol acélrugóval, drbja 4, 6 és
10 K. Suspensor (heretartó) drbja 50 fill.
2 K. 1 K. 60 fill és 2 K. Dianaöv (havibaj
ellen) 6 drb betéttel, drbja 5 és 7 K. Irrí-
gátor teljesen fűszerelve 3 K. 60 fill, 4
és 5 K. Uterus spraynői különlegesség 10 K

PESSARIUM OCTUSIV (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig.
Tejes szavatosság a meg nem
felelők kicserélésére.
CSIIAG DROGÉRIA
Makó, főtér.
x x Telefon szám 133. x x x

Legjobb
asztali- és gyógyborok
Iritz Sámuel özv. cégnél
kaphatók.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen
A „MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG”-ba.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

::: KÖNYVNYOMDA ::: : LAPKIADÓ VÁLLALAT :

Elvállal:

Eljegyzési kártyák,
Meghívók,
Üzleti könyvek,
Számlák,
Levélpapírok,
Borítékok,
Névjegyek,
Könyvek, folyóiratok,
Gyászlapok és
Falragaszok előállítását.

Telefon szám 124.

A
MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG
a vármegye legelterjedtebb
x x x x napilapja. x x x x

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 7 korona.
Fél " . . . 3 K. 50 F.
Egy hóra 60 fill.

Vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 14 kor.
Fél " . . . 7
Negyed " . . . 3.50 f.
Egy hóra 1 kor. 20 fill.

Hirdetéseket felvesz a
o o o kiadóhivatal o o o

Telefon szám 124.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján. Makón